

NR. 1 - FEBRUAR 2016

ORGANDONATION I TAL - REKORDSTORT ANTAL DONORER I 2015

- Antal organdonorer*: 87
- Antal transplantationer fra afdøde donorer: 274
- Antal nyretransplantationer fra levende donorer: 119
- Antal nye patienter på venteliste: 463
- Antal patienter aktive på venteliste: 433

* Afdøde organdonorer, hvor mindst ét organ er udtaget mhp transplantation.

Kilde: Scandiatransplant

Scandiatransplants tal for 2015 viser det højeste antal organdonorer i Danmark nogensinde.

I 2015 nåede antallet af afdøde donorer på landets intensivafdelinger op på 87, svarende til en stigning på knap 10% i forhold til sidste år.

Antallet af transplantationer er derfor

også steget, sådan at 393 patienter er blevet transplanteret i 2015 mod 357 i 2014.

Der er gennemført transplantationer af 154 nyrer, 58 lever, 27 hjerter, 35 lunger og 2 pancreas fra afdøde donorer. Antallet af levende nyredonationer steg desuden fra 110 til 119.

På transplantationsområdet, var det et år med mange rekorder. I Aarhus lavede man for første gang 100 nyretransplantationer på et år, og på Rigshospitalet lavede man levertransplantation nr. 1000.

Transplantationscentrenes tal viser, at man på hospitalerne har identificeret flere potentielle donorer, også i den ældre aldersgruppe. Antallet af afdøde donorer over 70 år er steget fra 6 i 2014 til 20 i 2015, hvilket svarer til mere end en tre-

NYHEDSBREVETS INDHOLD

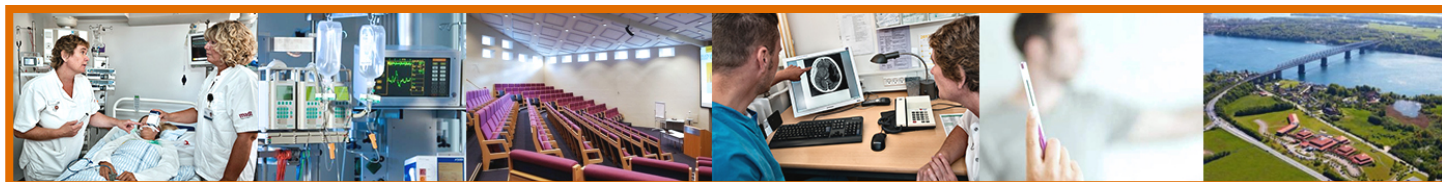
- ▶ Rekordstort antal donorer i 2015 **Side 1**
- ▶ Årsmøde for donationsansvarlige nøglepersoner 2016 **Side 2**
- ▶ Nøglepersonordningen **Side 2**
- ▶ Organdonationsdag 2016 **Side 3**
- ▶ Ny ansat i DCO **Side 4**
- ▶ Tilbydes alle pårørende en opfølgende samtale? **Side 4**
- ▶ Idé til kvalitetsarbejdet **Side 4**

dobling. Ældste donor var 79 år.

Ud af de 87 afdøde donorer havde 22 selv tilkendegivet deres samtykke til organdonation, hvilket er en lille stigning i forhold til sidste år. Andelen af tilfælde, hvor afdøde selv har taget stilling til organdonation, udgjorde dog stadig i 2015 kun 25%, så det er oftest de pårørende, der skal tage beslutningen.

Side 1

ÅRSMØDE FOR DONATIONSANSVARLIGE NØGLEPERSONER 2016

Dansk Center for Organdonation bød 20.-21. januar indenfor til Årsmøde for 130 donationsansvarlige nøglepersoner og deres ledelser.

Det er tredje år, at Dansk Center for Organdonation afholder et nationalt Årsmøde for Donationsansvarlige Nøglepersoner og deres ledelser. På årsmødet bliver deltagerne opdaterede med den nyeste viden inden for området og får mulighed for faglige diskussioner om organdonation.

Livlig paneldebat

Er kræft en hindring for donation? Hvad med alder? Disse spørgsmål var til diskussion, da en transplantationskoordinator stod i spidsen for en debat om frafald af donorer og organer.

Det veloplagte panel bestod af transplantationslæger for henholdsvis hjerte-, lunge-, lever- og nyrer. Ved hjælp case gennemgik panelet nogle af årsagerne til, at transplantationscentret takker ja eller nej til organer. Panelet understregede, at faktorer som alder, for de fleste organer, ikke i sig selv er en hindring for, at organerne kan anvendes til transplantation. Det overordnede budskab var, at

afdelingerne skal ringe om alle potentielle donorer, så transplantationscentret kan tage den endelige vurdering af, om organerne er egnede.

Best practice og donorbehandling

Blandt de øvrige indlæg var en gennemgang af ændringer i Den Nationale Rekommandation for behandling af donorer, samt et besøg fra England, hvor Dr. Paul Murphy fremlagde implementering af Best Practice for Organdonation i England.

Årsmødets deltagere blev også præsenteret for værktøjer til implementering af Best Practice

herhjemme og nye tiltag på pårørendeområdet samt i den borgerrettede information om organdonation.

Næste Årsmøde

Næste Årsmøde finder sted den 18.-19. januar 2017. Der åbnes for tilmeldinger på www.organdation.dk til september.

[Se video fra Årsmødet](#)

[Se billedgalleri fra Årsmødet](#)

[Se præsentationer fra Årsmødet](#)

NØGLEPERSONUDDANNELSEN

Nøglepersonuddannelsen foregår på Årsmødet for Donationsansvarlige Nøglepersoner. Hvert år undervises i ét eller flere af uddannelsens 5 moduler.

Uddannelsen har til formål at klæde nøglepersonerne bedst muligt på til at varetage deres opgaver. Derfor registrerer vi, hvilke moduler af uddannelsen den enkelte nøgleperson har deltaget i.

Det vil hvert år være emnets aktualitet, som afgør, hvilket modul der er væsentligt at undervise i på Årsmødet.

Moduler

- Donordetektion (afholdt i 2015)
- Monitorering af organdonation
- Undervisning og information (afholdt i 2014)
- Opfølgning på donationsforløb
- Rekommandationer, guidelines, actioncards, vejledninger, instrukser mm. (afholdt i 2016)

VÆR MED NÅR VI HOLDER DEN FØRSTE DANSKE ORGANDONATIONS DAG I 2016

Den 8. oktober 2016 afholdes den første danske Organdonationsdag. Dagen bliver en anerkendelse af alle de, der er med til at gøre organdonation og transplantation muligt med fokus på dialog og debat.

Siden 1996 har Europarådet hvert år, den anden lørdag i oktober, afholdt den europæiske organdonations- og transplantationsdag. På den dag sætter man mange steder i Europa fokus på vigtigheden af organdonation.

I år indstiftes dagen for første gang som en dansk mærkedag, og vil fremover blive afholdt hvert år den anden lørdag i oktober. Baggrunden er et initiativ i den Nationale Handlingsplan for Organdonation, som blev vedtaget af regeringen i 2014. I Danmark har vi desuden valgt at sige, at ugen op til (uge 40) inddrages med mulighed for events.

Mange arrangører - flere events

Organdonationsdagen bliver ikke ét samlet event, men vil i stedet være sammensat af en række

mindre events og aktiviteter spredt over hele landet og arrangeret af forskellige aktører, som en slags sammenskudsgilde – på samme måde som man arrangerer Lysørød Lørdag i Kræftens Bekæmpelse.

De enkelte arrangører tilmelder deres event, og DCO udgiver et samlet program,

hvor man kan se alle de ting, der vil foregå på dagen og i ugen op til.

Vi håber at mange aktører - herunder hospitalerne - vil byde ind med aktiviteter på dagen.

Fokus på viden og livet som tema

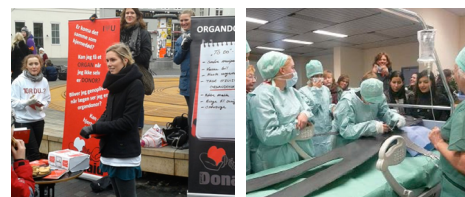
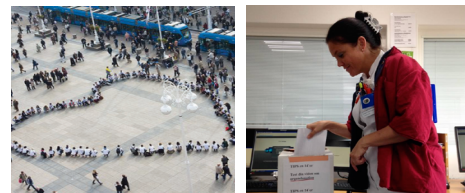
Hvor større mediebarne kampagner har behov for de letforståelige budskaber, vil organdonationsdagen fokusere mere på viden, dialog og debat.

Det primære fokus er ikke at få folk til at registrere sig i Donorregisteret, men at dele viden, at aftabuisere emnet og at afkræfte myter. Dette læner sig desuden op ad guidelinen for den europæiske organdonationsdag.

Temaet for den første Organdonationsdag bliver livet. Vi vil sætte fokus på det gode outcome og livet efter en transplantation .

Mange typer af arrangementer

Organdonationsdagen kan danne ramme for mange forskellige typer af arrangementer, som f.eks. tilstedeværelse i bybilledet, offentliggørelse af rapporter, afholdelse af temadag/ -uge, street performances og flash mobs, sportsbegivenheder, kunstinstitutioner eller aktiviteter på og omkring hospitalerne.

Vi håber, at så mange som muligt af landets afdelinger og hospitaler vil deltage i dagen med aktiviteter på selve dagen eller i ugen op til. Det kan være i afdelingen, i samarbejde med andre afdelinger, på tværs af hele hospitalet, for kolleger eller for borgerne i lokalsamfundet.

Tilmelding åbner 1. marts

For de, der har lyst til at deltage, er det muligt at tilmelde sig det fælles program i perioden 1. marts – 20. maj via www.organdonor.dk.

Her vil I også kunne læse mere om dagen efter 1. marts.

NY ANSAT I DANSK CENTER FOR ORGANDONATION

Julia Andersen tiltrådte 1. december som AC-fuldmægtig i Dansk Center for Organdonation.

Julia er uddannet i litteraturhistorie og journalistisk formidling og har blandt andet erfaring med frivilligt arbejde inden for kulturområdet.

Hun skal sammen med DCOs øvrige medarbejdere arbejde med kommunikation og formidling med særligt fokus på de borgerrettede initiativer og oplysning om organdonation til befolkningen.

TILBYDES ALLE PÅRØRENDE EN OPFØLGENDE SAMTALE?

Hospitalsledelser og afdelingsledelser skal sikre sig, at alle donor-pårørende tilbydes en opfølgende samtale med den afdeling, hvor afdøde var organdonor. Sådan lyder et af initiativerne, der skal sikre bedre omsorg for de pårørende til organdonorer, i den Nationale Handlingsplan for Organdonation.

På efterårets afdelingsmøder fulgte DCO op på, om disse samtaler tilbydes, hvem afdelingen tilbyder samtale med, og hvordan det ledelsesmæssigt er sikret, at

samtalen altid tilbydes. 37 ud af 40 intensivafdelinger (93%) tilbyder rutinemæssigt pårørende til donorer en opfølgende samtale. To afdelinger tilbyder ikke opfølgende samtaler, mens det et enkelt sted ikke tilbydes rutinemæssigt. Der tilbydes oftest samtale med læge og/ eller sygeplejerske fra det aktuelle forløb.

Mange afdelinger har allerede indarbejdet en ledelsesmæssig sikring af ordningen, mens andre arbejder på det. Den ledelsesmæssige sikring kan f.eks. bestå

IDÉ TIL KVALITETSARBEJDET

Dansk Center for Organdonation udsender hvert kvartal en rapport fra Organdonationsdatabasen. Databasen registrerer bl.a. årsager til, at potentielle donorer ikke bliver realiserede, og kvartalsrapporterne er et værktøj til at overvåge og evaluere kvaliteten på den enkelte intensivafdeling i løbet af året.

Ole Pedersen, overlæge på Odense Universitetshospital, har udviklet en enkel men effektiv måde at gøre kvartalsrapporternes data vedkommende. Når kvartalsrapporterne udkommer, fremfinder han journaloplysninger på de potentielle donorer, der ikke blev organdonorer og ridser kort op, hvilken type patient der er tale om. I stedet for at tale om, at der i 1. kvartal var en potentiel donor, hvor organdonation ikke blev overvejet, konkretiseres til forløbet i februar, hvor en 72-årig kom ind med en stor basilaristrombe.

Forløbene gennemgås med kollegerne, der på denne måde lettere kan forholde sig til tallene, og de bliver sideløbende med en god faglig snak, undervist i donordetektion.

i, at opfølgningen er skrevet ind i godkendte instrukser eller vejledninger eller at afdelingssygeplejersken sikrer, at opfølgningen sker.

Sundhedsstyrelsen gør status på gennemførelse af handlingsplanens initiativer i september.

Side 4